

Piirros: Kari Inkinen

Reilusti ruokaa

Ruokajärjestelmällä tarkoitetaan maatalouden, teollisuuden ja kaupan sekä kuluttajien muodostamaa kokonaisuutta. Mikä tekee ruokajärjestelmästä reilun?

”Jotta ruokajärjestelmä olisi reilu ja kestävä, ruuantuottajien pitää saada työstään elanto, ja samanaikaisesti kuluttajilla täytyy olla varaa terveelliseen ruokaan”, sanoo vt. tutkimusjohtaja **Hanna Karikallio** PTT:n maa- ja elintarviketalou-

den tutkimusryhmästä. Karikallion mukaan reilu ruokajärjestelmä toimii myös ekologisen kantokyvyn rajoissa ympäristöä säästäten.

”Osuuskunnan keskeinen merkitys on siinä, että se yhdistää ruokaketjun osia”, Karikallio toteaa.

”Ilman tuottajaa ei ole ruokaa. Jos tuotannon kannattavuus ja sitä kautta houkuttelevuus ei parane, tulevaisuudessa suomalaisen ruuan tuottajat käyvät vä-

Osuustoiminnan arvot ja lähtökohdat sopivat hyvin yhteen reilun ruokajärjestelmän kanssa.”

Hanna Karikallio

s. 14

hiin”, muistuttaa puolestaan MTK:n puheenjohtaja **Juha Marttila**.

”Käynnissä on merkittäviä ostokäyttäytymiseen ja ruuantuotantoon liittyviä muutoksia. Ratkaisut ovat löydettävissä, mutta se edellyttää lisää avointa ja faktapohjaista keskustelua näistä isoista haasteista”, linjaa SOK:n pääjohtaja **Taavi Heikkilä**.

Antoisia lukuhetkiä sivulta 14!

Kuva: Riku-Matti Akkanen

Kuva: Atte Penttilä

s. 40

”Kumppanuusmaatalouden ideana on tuoda solidaarisuutta viljelyyn.”

Jochen Essig

Kuva: Atria

s. 8 **Pika-analyysit:** Osuustoiminnallinen elintarviketeollisuus paransi selvästi vuoden lopulla.

3 PÄÄKIRJOITUS

6 OT-lyhyet

7 UUTISET

Osuuskuntien perustamismäärä laskussa

8 PIKA-ANALYYSIT

Korkeasuhdanne on ohi, mutta osuustoiminta pärjäsi

9 UUTISET

Kulmuni suitsutti osuustoimintaa OP:n seminaarissa

10 PÖRSSI

Finanssikriisin varjo on pitkä

12 TALOUS&POLITIikka

Saranan puolelta

13 KAHDEN KESKEN

Jussi Linnarannan henkilökuva

TEEMA: REILU RUOKAJÄRJESTELMÄ

14 Arjen valinnoilla kohti reilua ruokajärjestelmää

18 Nyt puhuvat ketjun toimijat!

21 KOLUMNIT

Ruokajärjestelmä pitää nähdä kokonaisuutena

22 Ruokamurros tulee, oletko valmis

25 Maitoketju haluaa hiilineutraaliksi

26 Carbon Action kouluttaa hiiliviljelyyn

27 HKScan rakentaa Agrofood-ekosysteemiä

28 Yhteinen ruokapöytä – askel kohti uutta alkua

30 Osuuskunta reilua ruokamurrosta rakentamassa

32 OT-LEHTI TUTKII

Suomalaisten mielestä viljelijä saa liian pienen osan

34 Suomalaista tuottajaa puolustamassa EU:n pääkaupungissa

36 Tiina Linnainmaa toivoo EU-päättäjiltä osuustoimintatuntemusta

38 IKKUNA MAAILMALLE

Lähimaitoa Flanderista

40 Kumppanuusmaataloudella järjestelmää vastaan

44 Ruokaturvaa parantamassa Sansibarissa

46 BRYSSSELIN NÄKÖKULMASTA

Vihreä diili

47 Coop de France muutti nimensä ja uudisti ilmeensä

48 UUSI KESKINÄISYYS

Arjen tulevaisuustekoja omistaja-asiakkaiden kanssa ja johdolla

50 KIRJAT

Nallen madonluvut

52 TUTKIMUS

Osuuspankitutkimus etenee

53 Osuustoiminnan työelämäprofessorit maakunnallisena yhteistyönä

64 PIENOSUUSKUNNAT

Eväitä työllistymiseen

56 OPISKELIJAOSUUSKUNNAT

Käännösalan opiskelijoiden oma osuuskunta

58 BisnesAkademia ja Osuuskunta Winea

58 MEIDÄN OSUUSKUNTA, OSA 13

60 VESIOSUUSKUNNAT

Voiko valvoja olla muutakin kuin pakollinen paha?

62 OSUUSKUNNAN HYVÄ HALLINTO

Mikä aiheuttaa jännitteitä?

63 JURISTI NEUVOO

Osuuskuntien liittymismaksut perustuvat lakiin ja sääntöihin

64 TALOUSHALLINTO

Verkkolaskut käyttöön

65 PALVELUSIVUT

66 TERVEYDEKSI

Valoa kohti, pää pystyssä

Seuraava numero

OT 2/2020 ilmestyy 22.4.2020. Siihen tarkoitettu aineisto pyydetään lehden toimitukselle viimeistään 27.3.2020

Lisäpalvelu tilaajille
osoitteessa
otlehti.pellervo.fi
salasana: vuosi2020

Painos ja painopaikka
Painos 5 000 kpl
PunaMusta, Joensuu 2020

ISSN 1236-4835

Osuustoiminta on Aikakauslehtien liiton jäsen.

Osuustoiminta on koko suomalaisen osuustoiminnan yhteinen ammattilehti. Se on talouslehti, joka keskittyy osuuskuntien hallintoon, johtamiseen ja osuustoiminnalliseen keskusteluun. Perustettu 17.12.1908 Suomen Osuustoimintalehti -nimellä.

WWW.PELLERVO.FI/OTLEHTI

Osiensa suma

Tämän lehden teemana on reilu ruokajärjestelmä. Iso ja ajatuksia herättävä aihe. Keskustelun ytimessä on jokaista ihmistä joka päivä koskettava perusasia, ruoka, jonka ympärillä toimii äärettömän suuri ja moniääninen kansallisten ja kansainvälisten toimijoiden joukko.

Varsinkin kiihtyessään keskustelu tiivistyy helposti yksittäisiin asioihin ja yksinkertaistuksiin, kuten kapeasta katsantokannasta kirjoitetuihin, syytöstensävyyttämiin someavautumisiin ruuan eettisyydestä tai vaikkapa vääntöön tuottaja- ja vähittäiskauppahinnoista.

Teemasta käytävän keskustelun olennaisia osallistujia ovat paitsi jokainen meistä, myös muun muassa kauppa, tuottajat, elintarviketeollisuus ja valtaapitävät.

Näkökulmien kirjoa aiheeseen kuvaa hyvin tuoreimmasta *Maatilan Pellervosta* löytyvä Lukesin projektitutkija **Irene Kuhmosen** lehmäesimerkki. Lehmän voi nähdä esimerkiksi seuraavin tavoin: ravinnonlähteenä, tuotantovälineenä, huoltovarmuuskeskuksena, lemmikkinä, persoonana, lauman jäsenenä, riiston kohteena, biojalostamona, maisemanhoitajana tai päästölähteenä.

Ruokajärjestelmäkeskustelun laajuutta kuvastaa hyvin myös Cogecan varapuheenjohtaja **Tiina Linnainmaan** tämän lehden artikkelista löytyvä kommentti: *”Muutosnopeus on tällä hetkellä valtavaa niin digitalisatiossa kuin kuluttajien käyttäytymisessä, esimerkkinä ruokatottumukset. Tähän kun tuodaan vielä ilmastokeskustelu, väestönkasvu, eläinten oikeudet, kauppaneuvottelut ja poliittisen tilanteen nopea vaihtelu, alkaa tarjotin olla valmis.”*

Tämä numero pyrkii tarkastelemaan reilua ruokajärjestelmää kunnianhimoisesti kokonaisuutena ja useita eri näkökulmia huomioiden. Ehkä monesta muusta mediasta poiketen se kiinnittää huomiota myös siihen, että meilläpäin ollaan jo hyvässä vauhdissa ruokajärjestelmän kestävämmässä rakentamisessa.

Seuraavassa, huhtikuussa ilmestyvässä, numerossa käsitellään osuustoiminnan mahdollisuuksia alkaneella vuosikymmenellä. Lehti kokee tässä välissä muodonmuutoksen. Uudistuksen pohjaksi on tehty kyselyitä, jotka ovat saavuttaneetkin osan teistä. Lukijoiden parhaiksi valikoimat sisällöt säilyvät, ja asiantuntevat artikkelit löytyvät toivottavasti jatkossa lehden sivuilta entistäkin luettavammassa muodossa.

ANNA MALK
Vastaava päätoimittaja
Pellervo-Media Oy